

Handläggare:
Peter Karlberg
Gruppledare KF

Datum:
2005-08-29

Motion till kommunfullmäktige i Motala

Kollektivavtal som krav vid upphandling

Den omtalade konflikten vid ett skolbygge i Vaxholm illustrerar ett växande problem på den svenska arbetsmarknaden. Allt oftare uppdragas det hur mindre nogräknade arbetsgivare utnyttjar öppna gränser och ett svagt kontrollsystem till att dumpa löner och försämrade arbetsvillkor för arbetare i Sverige.

Denna sociala dumpning drabbar inte bara arbetarna. Den innebär också att serösa arbetsgivare som följer de gällande kollektivavtalen får en ekonomisk konkurrensnackdel och riskerar slås ut.

För Vaxholms del har situationen inneburit att man har blivit indragen i en arbetsmarknadskonflikt vilket inneburit att ett skolbygge har försenats.

Följden har blivit störningar i den kommunala verksamheten och sannolikt även merkostnader för kommunen.

Andra störningar på arbetsmarknaden, med bristande respekt för kollektivavtal har vi på nära håll fått uppleva vid ett bygge i Vadstena.

När nu Motala kommun har planer på att lägga ut en mindre andel av städningen i kommunala lokaler på entreprenad så skulle det kännas bra inför framtiden om vi hade en fastställd ordning för att undvika störningar och konflikter.

Ett sätt att undvika dessa problem samt bidra till att upprätthålla en bra ordning på arbetsmarknaden är att kommunen redan när man upphandlar entreprenader ställer krav på att entreprenören skall ha tecknat svenskt kollektivavtal med sin arbetskraft.

Ett problem i sammanhanget är att svenska domstolar har tolkat LOU (lagen om offentlig upphandling) så att kommuner och andra offentliga upphandlare inte får ställa krav på kollektivavtal. Bland annat har en kammarrättsdom förbjudit en statlig myndighet att ha kollektivavtal som villkor vid en offentlig upphandling. LOU har dock förändrats efter denna dom, men fortfarande agerar de flesta upphandlare som om denna dom fortfarande vore gällande rätt. Regeringen har dock i propositionen 2001/02:142 slagit fast att en myndighet vid upphandling får ställa sociala krav vid upphandling. I denna proposition hänvisar regeringen till att EG-domstolen, vilken i en dom direkt har tagit hänsyn till ILO-konvention nr 94.

ILO-konvention nr 94 från 1948 som rör arbetsvillkor vid offentlig upphandling förbjuder myndigheter att pressa anbudspriser genom att låta entreprenörerna konkurrera inbördes med sociala villkor för anställda. Ett antal EU-länder har ratificerat ILO-konventionen och detta har beaktats av EG-domstolen. Svenska domstolar har på egen hand gjort en mer långtgående tolkning av lagen än vad EG-domstolen har gjort.

EG-rätten innehåller ett allmänt förbud mot att diskriminera på grund av nationalitet. Däremot finns inget i EG-rätten som hindra att sociala krav ställs, förutsatt att dessa kan uppfyllas av såväl inhemska som utländska leverantörer.

Handläggare:
Peter Karlberg
Gruppledare KF

Datum:
2005-08-29

Jag yrkar

Att kommunen ställer som krav vid upphandling att entreprenörer eller underentreprenörer som utför arbeten för Motala kommuns räkning skall där så är tillämpligt ha tecknat svenska kollektivavtal för sin arbetskraft.

att i andra hand skall vid kommunal upphandling alltid krav ställas på att entreprenörerna iakttar kollektivavtalsenliga villkor. Samarbete bör i sådant fall inledas med de fackliga organisationerna för att se till att de företag som upphandlas uppfyller sådana villkor.

Motala den 29 augusti 2005
För Vänsterpartiets fullmäktige
Peter Karlberg